

## Motion till riksdagen 2012/13:Ju10

**av Richard Jomshof (SD)**  
**med anledning av prop. 2012/13:69**

# Kränkande fotografering

## Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att försvarliga syften som inte medför straffansvar vid brottet kränkande fotografering inte ska inkludera bildupptagning av offentliga personers klandervärda beteenden generellt, utan endast sådana klandervärda beteenden som är brottsliga eller som allvarligt bryter mot reglerad tjänsteutövning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att försvarliga syften som inte medför straffansvar vid brottet kränkande fotografering inte ska inkludera situationer där någon har placerat en bildupptagningsapparat i någon annans hem utan att själv befinna sig på platsen.

## Motivering

Det nya brottet kränkande fotografering rör förenklat att det ska medföra straffansvar att ta upp bild, olovligen utan samtycke, i boende eller likvärdiga privata sfärer, dolt utan att den bildupptagne är varse om upptagningshandlingen. Genom att motverka bildupptagning av detta slag, som kan medföra det man kallar ”allvarliga kränkningar”, är tanken att man ska skapa ett heläckande skydd för den enskildes personliga sfär.

En rad undantagssituationer finns dock. I dessa situationer får bildupptagningen anses försvarlig och straffansvar utdöms ej. En sådan situation är när den kränkande bildupptagningen sker som ett led i medierapportering och där information hämtas för att senare kunna publiceras i grundlagsskyddat medium:

I det sammanhanget bör, som föreslås i promemorian, sådana omständigheter som att fotograferingen sker som ett led i nyhetsförmedling, t.ex.

#### Fel! Okänt namn på

för publicering i ett grundlagsskyddat medium, eller i något annat sammanhang av samhällseligt intresse vara av stor betydelse.<sup>1</sup>

I promemorian som hänvisas till, uttrycks följande:

Det finns vissa situationer där den som fotograferar i det enskilda fallet kan anses ha ett berättigat intresse av att göra detta, exempelvis om syftet med dokumentationen är att i media kunna visa att en högt uppsatt offentlig person i en bostad begår en mycket klandervärd handling. Det bör därför införas ett undantag från straffansvaret för en gärning som med hänsyn till syftet och övriga omständigheter är försvarliga.<sup>2</sup>

Just detta syfte är inte av sådan art att det kan ursäktas den integritetskränkning hemlig bildupptagning i den privata sfären utgör. Alla offentliga personer är människor, och de flesta människor begår någon gång klandervärda handlingar. Det är inte heller säkert att vad som är en mycket klandervärd handling för den ena, är det för den andra.

Denna syn på vad som utgör en försvarlig kränkande fotografering innebär en alltför stor makt att kränka offentliga personers integritet och främjar skvallerjournalistik samt mediedrev i bästa fall, och utgör ett hot mot demokratins lika villkor i värsta fall. Eftersom de flesta människor någon gång begår klandervärda handlingar, är risken överhängande att det granskande verktyget kränkande fotografering kan komma att användas godtyckligt och oproportionerligt mot vissa politiska och/eller religiösa grupper.

Det finns dock vissa klandervärda beteenden som objektivt går att fastställa och vars dokumentation bör utgöra ett försvarligt syfte. Det är om offentliga personer begår brott – t.ex. mutbrott – och dessa kan avslöjas med kränkande fotografering. Det andra är om offentliga personer begår handlingar som visserligen inte utgör brott då de inte är belagda med straff, men bryter mot regleringar av deras formella åtaganden på ett allvarligt sätt. Med allvarligt bör gränsen gå vid risk för hot mot samhället och människors liv och hälsa. Fallet med statssekreteraren Ulrika Schenström som riskerade att inte kunna fullgöra sina uppgifter som innehavande av krisberedskapsjouren på Regeringskansliet på grund av alkoholförtäring, är ett exempel på det senare.

Regeringen bör därför återkomma med ett klagörande om att försvarlig kränkande fotografering av offentliga personers klandervärda beteenden endast ska inkludera sådana beteenden som är brottsliga eller som allvarligt bryter emot deras reglerade tjänsteutövning.

Slutligen anser undertecknad att i de fall det är försvarligt att ta upp bild som annars skulle föranleda straffansvar enligt rekvisiten för kränkande fotografering, får detta endast anses försvarligt i privata miljöer om bildupptagaren själv är med. Ingen ska behöva oroa sig för att bli filmad eller fotograferad när man väl är ensam och upplever sig fredad i hemmets privata sfär.

Jag åsyftar här ett skydd mot att journalister och enskilda monterar upp kameror i andras hem även fastän syftena kan vara försvarliga enligt resonemanget ovan. Myndigheter som i dag får ta upp bild i lönnedom i andras hem,

<sup>1</sup> Prop. 2012/13:69 s. 30.

<sup>2</sup> Ds 2011:1 s. 32.

**Fel! Okänt namn på**

exempelvis hemlig kameraövervakning, åsyftas ej då dessa kontrolleras av principer, tillsynsorgan osv. Regeringen bör återkomma med ett klargörande om att sådan bildupptagning i andras hem endast får ske om bildupptagaren befinner sig på platsen.

Stockholm den 6 mars 2013

*Richard Jomshof (SD)*